

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Literatura rosyjska – konteksty kulturowo-społeczne
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Russian literature - cultural and social contexts
Kierunek studiów	LINGWISTYKA STOSOWANA
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	językoznawstwo, literaturoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Monika Sidor, prof. KUL
---	---------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			2+2
konwersatorium	30+30	3, 4	
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych faktów z zakresu historii Rosji
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zapoznanie z najważniejszymi zjawiskami dotyczącymi rosyjskiego procesu literackiego na tle historii rozwoju społecznego i kulturalnego.
Zapoznanie z uwarunkowaniami historycznoliterackimi współczesnej kultury rosyjskiej i komunikacji międzykulturowej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student dysponuje wiedzą o relacjach literatury rosyjskiej i rosyjskiego języka literackiego z kulturą europejską oraz rozumie ich rolę w funkcjonowaniu przyswajanych języków.	K_W02
W_02	Student rozumie i docenia znaczenie uwarunkowań kulturowych i literackich dla aktualnego stanu przyswajanego języka.	K_W06
W_03	Student zna i rozumie rolę analizy kontekstu społeczno-kulturowego w procesie nauki języka oraz przekładu, a także znaczenie poznania różnych przykładów tekstów kultury.	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi zidentyfikować i docenić informacje dotyczące kontekstu literackiego i kulturowego zjawisk, zachowań i tekstów spotykanych w pracy translatorskiej i komunikacji biznesowej.	K_U04
U_02	Student potrafi krytycznie odnieść się do charakterystycznych dla danego obszaru językowego zjawisk ze sfery literackiej i kulturowej.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotowy do krytycznej oceny swojej wiedzy i jej znaczenia w kontaktach z przedstawicielami innych obszarów kulturowo-językowych.	K_K01
K_02	Student jest gotowy do identyfikowania problemów poznawczych i poszukiwania rozwiązań w aspekcie relacji kulturowych i językowych oraz korzystania z opinii ekspertów w tym zakresie.	K_K03
K_03	Student jest gotowy do uczestniczenia w organizacji przedsięwzięć o charakterze popularyzatorskim i nastawionym na zacieśnienie kontaktów kulturalnych z przedstawicielami rosyjskiego obszaru językowego.	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Kulturotwórcza rola literatury staroruskiej.
2. Zabytki literatury i kultury Dawnej Rusi.
3. System gatunkowy literatury staroruskiej i jego uwarunkowania.
4. Główne nurty w piśmiennictwie rosyjskim wieku XVII.
5. Odzwierciedlenie kontaktów między Rosją a Europą w literaturze nowożytnej.
6. Romantyzm rosyjski jako fenomen kulturowy .
7. Twórczość Aleksandra Puszkina i jej rola dla kultury rosyjskiej.
9. Michaił Lermontow i jego rola kulturowa.
10. Mikołaj Gogol i jego wpływ na rozwój kultury rosyjskiej.
11. Kulturowa rola twórczości Fiodora Dostojewskiego.
12. Lew Tołstoj jako gigant literatury i jego rola we współczesnej kulturze popularnej.
13. Nurty literatury rosyjskiej XIX wieku oraz ich odniesienie do sytuacji społecznej.
14. Antoni Czechow i dzisiejsze odczytanie jego twórczości.

15. Różnorodność tematyczna literatury XIX wieku i jej kontekst europejski.
16. Srebrny wiek kultury rosyjskiej w kontekście społeczno-politycznym.
17. Literatura a rewolucja.
18. Emigracja jako fenomen kulturowy.
19. Socrealizm w literaturze rosyjskiej i jego uwarunkowania społeczne.
20. Kultura rosyjska a cenzura.
- 21.-22. Pisarze rosyjscy wobec zadań literatury socjalistycznej. Przykłady postaw.
- 23.-24. Fenomen pisarza sowieckiego. Majakowski, Jesienin, Bułhakow, Płatonow.
25. Rosyjscy laureaci literackiej nagrody Nobla.
26. Rola literatury w procesie transformacji ustrojowej.
27. Postmodernizm w Rosji a stan społeczeństwa i kultury rosyjskiej.
28. Fenomen literatury masowej. Pisarze kultowi w rosyjskiej kulturze popularnej.
29. Współczesny rynek literacki. Literatura a media.
30. Literatura a inne dziedziny sztuki.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny Praca w kontakcie zdalnym	Referat Zaliczenie ustne	Wydruk/ Plik z referatem Karta zaliczeniowa
W_02	Wykład konwersatoryjny Wykład problemowy Praca z tekstem	Praca pisemna Prezentacja Zaliczenie ustne	Oceniony tekst pracy pisemnej Karta oceny prezentacji Karta zaliczeniowa
W_03	Wykład konwersatoryjny Wykład problemowy Dyskusja	Obserwacja Zaliczenie ustne	Karta oceny Karta zaliczeniowa
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja Metoda problemowa PBL	Obserwacja Zaliczenie ustne	Karta oceny Karta zaliczeniowa
U_02	Analiza tekstu	Praca pisemna Zaliczenie ustne	Oceniony tekst pracy pisemnej Karta oceny Karta zaliczeniowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca w grupach w różnych rolach (lidera, sprawozdawcy, uczestnika) Metoda problemowa PBL	Obserwacja Zaliczenie ustne	Ocena za aktywność Karta oceny Karta zaliczeniowa
K_02	Praca w parach	Obserwacja Zaliczenie ustne	Karta oceny Karta zaliczeniowa
K_03	Praca w grupach w różnych rolach (lidera, sprawozdawcy, uczestnika)	Obserwacja	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, wagi...

Ocena niedostateczna

(W) - Student nie rozumie uwarunkowań kulturowych i literackich aktualnego stanu przyswajanego języka. Student nie dysponuje podstawową wiedzą o związkach piśmiennictwa staroruskiego oraz nowożytnej literatury rosyjskiej i rosyjskiego języka literackiego z kulturą europejską. Student nie zna roli kontekstu społeczno-kulturowego w procesie nauki języka oraz przekładu i nie docenia znaczenia poznania różnych przykładów tekstów kultury.

(U) - Student nie podejmuje krytycznej analizy zagadnień dotyczących kultury Rosji. Nie wyciąga wniosków z kontaktu z tekstami literackimi i nie docenia znaczenia informacji dotyczących kontekstu literackiego i kulturowego zjawisk, zachowań i tekstów spotykanych w pracy translatorskiej i komunikacji biznesowej. Nie analizuje krytycznie opracowań naukowych.

(K) - Student nie jest gotowy do krytycznej oceny swojej wiedzy i jej znaczenia w kontaktach z przedstawicielami innych obszarów kulturowo-językowych. Nie angażuje się w dyskusje, nie uczestniczy w zajęciach, nie wykonuje zadań, nie korzysta z nowych źródeł zdobywania wiedzy. Student nie jest gotowy do uczestniczenia w przedsięwzięciach nastawionych na zacieśnienie kontaktów kulturalnych z przedstawicielami rosyjskiego obszaru językowego.

Ocena dostateczna

(W) - Student w ograniczonym stopniu rozumie znaczenie uwarunkowań kulturowych i literackich dla aktualnego stanu przyswajanego języka. Student dysponuje jedynie wybiórczą wiedzą o związkach dawnej i współczesnej literatury rosyjskiej oraz stanu rosyjskiego języka literackiego z kulturą europejską. Student powierzchownie rozumie rolę kontekstu społeczno-kulturowego w procesie nauki języka oraz przekładu i ogólnie docenia znaczenie poznania różnych przykładów tekstów kultury, ale nie dąży do niego.

(U) - Student rzadko podejmuje się krytycznej analizy zagadnień dotyczących kultury Rosji. W ograniczonym stopniu wyciąga wnioski z kontaktu z tekstami literackimi i słabo docenia znaczenie informacji dotyczących kontekstu literackiego i kulturowego zjawisk, zachowań i tekstów spotykanych w pracy translatorskiej i komunikacji biznesowej. W niewielkim zakresie analizuje krytycznie opracowania naukowe.

(K) - Student w ograniczonym stopniu podejmuje wysiłek krytycznej oceny swojej wiedzy i jej znaczenia w kontaktach z przedstawicielami innych obszarów kulturowo-językowych. W małym zakresie angażuje się w dyskusje i uczestniczy w zajęciach, w niewielkim stopniu korzysta z nowych źródeł zdobywania wiedzy. Student rzadko jest gotowy do uczestniczenia w przedsięwzięciach nastawionych na zacieśnienie kontaktów kulturalnych z przedstawicielami rosyjskiego obszaru językowego.

Ocena dobra

(W) - Student rozumie rolę uwarunkowań kulturowych i literackich dla aktualnego stanu przyswajanego języka. Student dobrze orientuje się w związkach dawnej i współczesnej literatury rosyjskiej oraz rosyjskiego języka literackiego z kulturą europejską. Student jest świadomy roli kontekstu społeczno-kulturowego w procesie nauki języka oraz przekładu i docenia znaczenie poznania różnych przykładów tekstów kultury, wykazuje się znajomością znaczących dzieł literackich.

(U) - Student w zadowalającym stopniu podejmuje analizy zagadnień dotyczących kultury Rosji. Formułuje wnioski wyciągnięte z kontaktu z tekstami literackimi i docenia znaczenie informacji dotyczących kontekstu literackiego i kulturowego zjawisk, zachowań i tekstów spotykanych w pracy translatorskiej i komunikacji biznesowej. Student dość często analizuje krytycznie opracowania naukowe.

(K) - Student często dokonuje krytycznej oceny swojej wiedzy i jej znaczenia w kontaktach z przedstawicielami innych obszarów kulturowo-językowych. Chętnie angażuje się w dyskusje, jest aktywny na zajęciach, korzysta z nowych źródeł zdobywania wiedzy i odwołuje się do opinii

ekspertów. Student jest gotowy do uczestniczenia w przedsięwzięciach nastawionych na zacieśnienie kontaktów kulturalnych z przedstawicielami rosyjskiego obszaru językowego.

Ocena bardzo dobra

(W) - Student dobrze rozumie rolę uwarunkowań kulturowych i literackich dla aktualnego stanu przyswajanego języka i zna ich przykłady. Student bardzo dobrze orientuje się w związkach literatury rosyjskiej z kulturą europejską. Jest świadomy roli kontekstu społeczno-kulturowego w procesie nauki języka i w przekładzie. Swobodnie posługuje się odpowiednimi przykładami. Student docenia znaczenie poznania różnorodnych tekstów kultury i wykazuje się bardzo dobrą znajomością znaczących dzieł literackich.

(U) - Student w pełni krytycznie analizuje zagadnienia dotyczące kultury Rosji. Na podstawie kontaktu z tekstami literackimi oraz opracowaniami naukowymi wyciąga wnioski, rozpoznaje i charakteryzuje zjawiska literackie oraz społeczne uwarunkowania rozwoju kultury rosyjskiej. Docenia znaczenie informacji dotyczących kontekstu literackiego i kulturowego zjawisk, zachowań i tekstów spotykanych w pracy translatorskiej i komunikacji biznesowej.

(K) - Student krytycznie odnosi się do swojej wiedzy i w pełni jest świadomy jej znaczenia w kontaktach z przedstawicielami innych obszarów kulturowo-językowych. Bardzo często angażuje się w dyskusje, jest aktywny na zajęciach, regularnie korzysta z nowych źródeł zdobywania wiedzy i odwołuje się do opinii ekspertów. Student jest gotowy do uczestniczenia w wielu przedsięwzięciach nastawionych na zacieśnienie kontaktów kulturalnych z przedstawicielami rosyjskiego obszaru językowego.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Historia literatury rosyjskiej, pod red. M. Jakóbca, t. 1-2, Warszawa 1976.
W. Jakubowski, R. Łużny, Literatura staroruska. Wiek XI-XVII. Antologia, Warszawa 1971.
U. Wójcicka, Literatura staroruska z elementami historii i kultury dawnej Rosji, Bydgoszcz 2010.
P. Evdokimov, Zejście do otchłani. Gogol i Dostojewski, Bydgoszcz 2002.
Д. Магомедова, Русская литература и культура конца XIX и начала XX веков. Курс лекций, Сидлце 2016.
Русская литература XX века в двух томах, ред. Л. П. Кременцова, т. 1-2, Москва 2005.
М. Липовецкий, Паралогии: Трансформации (пост)модернистского дискурса в русской культуре 1920-2000 годов, Москва 2008.
Literatura uzupełniająca
А. С. Демин, Поэтика древнерусской литературы (XI –XIII вв.), Москва 2009.
Opowieść o niewidzialnym grodzie Kiteizu. Z legend i podań dawnej Rusi, wybór, tłum., wstęp i przypisy R. Łużny, Warszawa 1988.
V. Nabokov, Wykłady o literaturze rosyjskiej, przeł. Z. Batko, Warszawa 2002.
M. Bachtin, Problemy twórczości Dostojewskiego, przeł. W. Grajewski, [w:] Ja – Inny. Wokół Bachtina. Antologia, red. D. Ulicka, t. 1, Kraków 2009, s. 149-298.